

Vergaderjaar 2014–2015

33 576

Natuurbeleid

Nr. 19

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 november 2014

Bijgaand brief treft u het rapport «Mogelijkheden voor private en maatschappelijke financiering voor natuur» aan, met de resultaten van onderzoek dat het Nationaal Groenfonds op mijn verzoek heeft uitgevoerd¹. Met dit onderzoek heb ik invulling gegeven aan de motie van de leden Jacobi en Litjens (Kamerstuk 33 400 XIII, nr. 130) waarin het kabinet wordt verzocht om te verkennen of particulieren en verzekeraars aanleg van nieuwe natuur kunnen voorfinancieren via pps constructies.

In mijn brief van 21 juni 2013 over de onderzoeksopdracht (Kamerstuk 33 576, nr. 4) heb ik aangegeven dat ik de motie breed opvat. Ik heb het Groenfonds daarom ook gevraagd welke mogelijkheden zij ziet om meer privaat en maatschappelijk kapitaal voor natuur aan te boren, om welke economische potentie het gaat en welke overheidsrol hierbij hoort. In mijn natuurvisie (Kamerstuk 33 576, nr. 14) heb ik eerder aangegeven dat ik meer ruimte wil maken voor private investeringen in natuur.

Het Groenfonds heeft stakeholders geïnterviewd, praktijkervaringen verzameld en daadwerkelijk nieuwe investeringen in gang gezet en begeleid. Op basis van deze werkwijze geeft het Groenfonds aan dat het lastig is om eenduidig de geaggregeerde macro-economische potentie van natuurcombinaties te bepalen. Het Groenfonds constateert dat er natuurcombinaties bestaan en nieuwe natuurcombinaties van de grond komen, maar stelt dat een degelijke economische onderbouwing en een gestructureerde aanpak met ondersteuning vanuit overheden nog ontbreken. Het extrapoleren van bestaande natuurcombinaties naar andere regio's zou niet leiden tot betrouwbare uitkomsten.

De conclusies en aanbevelingen van het Groenfonds zijn daarom vooral gericht op de vraag welke voorwaarden nodig zijn om kapitaal te mobiliseren voor natuur en welke bijdrage overheden en andere partijen daaraan kunnen leveren.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

(Voor)financiering door verzekeraars en pensioenfondsen

Het Groenfonds concludeert dat het (voor)financieren van investeringen in natuur door verzekeraars en andere institutionele beleggers zoals pensioenfondsen momenteel nog niet opportuun is. Nog weinig initiatiefnemers van projecten zouden gebruik willen maken van een eventuele mogelijkheid tot voorfinanciering. Dat heeft niet alleen te maken met de economische en financiële crisis, maar ook met de uitvoering van het natuurbeleid. Partijen hebben de uitwerking van de decentralisatie van het natuurbeleid en de wijzigende (subsidie)regelingen afgewacht. Met de afspraken in het Natuurpact is helderheid geschapen. Provincies kunnen verder met de uitvoering van hun plannen.

Pensioenfondsen en verzekeraars geven aan dat ze bereid zouden zijn te investeren in natuur wanneer er een solide rendement gemaakt kan worden. Dat houdt in: investeringsprojecten van voldoende financiële omvang (proposities van minimaal € 100 miljoen), met sluitende business case, een lange tijdshorizon en voldoende zekerheden in de vorm van grondposities en/of overheidsgaranties. Natuurprojecten van deze omvang komen in ons land niet spontaan tot stand.

Op 1 oktober jongstleden is de Nederlandse Investeringsinstelling (NII) van start gegaan. De NII is een privaat platform, mede opgericht met ondersteuning van het Ministerie van Economische Zaken, dat lange termijn vermogensverschaffing door institutionele beleggers gaat koppelen aan partijen met een financiële behoefte, zoals overheden. De NII gaat zelf op zoek naar kansrijke proposities van voldoende omvang die interessant zijn voor institutionele beleggers. Ook provincies kunnen als vragende partij met een natuuropgave in gesprek gaan met de NII over de mogelijkheden om tot proposities met natuurwinst te komen.

Privaat kapitaal en Natuurcombinaties

Groenfonds ziet potentie om meer kapitaal van particulieren voor natuur te benutten door middel van geef- en spaargeld, «natuurmecenaat» en natuurcombinaties.

Ik wil op korte termijn een Groene Tafel organiseren met medeoverheden, ondernemers, filantropen en natuurorganisaties om de aanbevelingen uit dit rapport te bespreken en om te zetten in een implementatieagenda met acties die het «investeringsklimaat» voor private en maatschappelijke investeringen in Nederlandse natuur zullen versterken.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
S.A.M. Dijkema